

A raktárakban folyó rakodási munkák gépesítése

*Irta: Nyikola Zsekov mérnök ezredes
a Bolgár Néphadsereg Szállító Szolgálat Főnöke
Fordítás: a Til i Szabzsenyije 1981. évi 1. számából*

A korszerű harcban a siker elérésének egyik döntő tényezője – a csapatok teljes és időbeni anyagi-technikai biztosítása, amely nagymértékben függ a hadtáp személyi állomány felelősségtudatától, a raktárak rakodó eszközeinek és erőinek ésszerű manővereztetésétől és a rakodási műveletek pontos megszervezésétől. Ezeket a kérdéseket a Bolgár Néphadseregben intenzív kísérleteknek vetettük alá.

A különböző új eszközök alkalmazása következtében létrehoztuk a rakodási munkák egységes rendszerét, amelynek alapját a csomagok, konténerek és raklapok képezik. A fentiekén túl, nálunk tapasztalt szakemberek irányításával rendszeresen folynak kísérletek, olyan céllal, hogy segítséget nyújtsanak az anyagok konténerbe történő tárolásához és az új anyagmozgatási eszközök létrehozásához. Befejeztük a hagyományos, kézierővel történő anyagmozgatást és minden figyelmünket a rakodási műveletek gépesítésére irányítjuk.

Célkitűzéseinknek megfelelően a raktárak típusainak, az alkalmazott technikának és a mozgatásra kerülő anyagoknak megfelelően meghatároztuk technológiai műveletek optimális variánsait. Kiemelt figyelmet fordítottunk a gépesítés rendszerének tökéletesítésére. Egyik legfontosabb irányunkat a raktárgazdálkodás rekonstrukciója képezi.

Nem titok, hogy az anyagi készleteink nem egy helyen olyan épületekben kerülnek tárolásra, ahol gépeket és gépi eszközöket már lehetetlen tárolni. Ezek korszerűsítését differenciáltan hajtjuk végre, közben igyekszünk a korszerű követelményeknek eleget tenni: eltávolítjuk a felesleges falakat, kiszélesítjük az ajtókat, növeljük azok számát, megerősítjük a plafonokat és az anyagok gyors kiadása végett növeljük a rakodófrontokat. Mindezeket a feladatokat maximális anyagi és pénzügyi takarékossgal igyekszünk elvégezni.

A tervezők és gépesítési szakemberek közös erőfeszítése eredményeképpen „típus raktárakat” sikerült kialakítani az összes anyagok tárolása vonatkozásában.

Az új tervrajzokban figyelembe vettük a magas hatékonyságú rakodási technológiai folyamatokat igénylő gépeket, amelyek megkönnyítik az anyagi eszközök gyors kiadását a harc készség érdekében.

A BN-ben a rakodások gépesítésének két alapvető módszere ismeretes: a csomagok és konténer alkalmazása. Az első módszer, két variáns szerint oszlik meg, azaz a csomagok: 350 és 1000 kilogrammosok.

A rakodási munkák szakemberei alkalmazzák a KP-2Y típusú kézikocsit és a KBB-2500-as típusú elektromos kocsit. Segédeszközönként raklapokat, szalagokat, különböző gépeket használnak.

A 350 kg-os csomagok alkalmazása csak a raktárak (tárolók) rekonstrukciója után vált lehetővé. Elsősorban azért, mert keskenyek voltak az ajtók és például a lőszeres ládák egymásra voltak rakva. A munka termelékenységét növelésére elősegítette az új módszer alkalmazása.

A tapasztalat azt is megmutatja, hogy a módszerrel nagyobb csomag-egységek létrehozása is lehetséges 2, 4, 6 és 8 csomagokból. Ez már lényegesen növeli a munkatermelékenységet. Azonban 2 tonnán felül már lefogyó segédeszközök szükségesek.

Az alapvető változat – a komplex rakodás gépesítésénél az 1000 kg-os csomag létrehozása, mely során a terhek elhelyezése az előírt méretű raklapokra történik. Az anyagok nagyrésze szilárd csomagoló eszközben van elhelyezve, ami lehetővé teszi a csomagolás elterjedését raklapok nélkül, csak a csomagok átfogását kell végrehajtani gépi eszközökkel.

Felvetődhet a kérdés az olvasóban, hogy milyen technikai eszközöket alkalmaznak – elterjedten – a BN hadtáp alegységeiben? Ezek közé soroljuk a motoros és elektromos targoncákat, az autóra szerelt hidraulikus emelőszerkezeteket, az 1–3,2 tonnás emelőtargoncákat és így tovább. Természetesen, ezek az új eszközök jelentősen megkönnyítik az emberi munkát.

A következőkben vizsgáljuk meg a „kontinerezáció” kérdéseit. A konténerek alkalmazása a hadsereg életében növeli a szállítási folyamat minőségét, csökkenti az anyagmozgatási műveletek számát és megkönnyíti a ritmikus, szabályozott ellátást. A csapatoknál csak akkor szállítunk konténerekkel, ha előzőleg meggyőződünk annak célszerűségéről és természetesen az ország egységes konténerszállításának keretei között.

A hadtáp szakemberek tevékenysége az anyagmozgatási folyamatok gépesítésével kapcsolatban arra irányul, hogy keresse azokat a lehetőségeket, amelyek úgy a stacionális, mint a tábori viszonyok között – a korszerű harcban is – alkalmazhatók. A fenti követelményeknek teljes mértékben megfelelnek a ruházati anyagoknál használt szekrénytípusú fémraklapok, amelyek egymásra négy sorban is rakhatók és könnyen mozgathatók az egyik helyről a másikra.

A rakodási munkák szervezetében, technológiájában jelentős szerepet játszik a technikai eszközök tökéletesítése, amelyet az újítóink végeznek el. Például létrehoztak olyan egy sor új eszközöket, amelyek segítségével meggyorsították a raktárakból az anyag kiadást. Figyelmet érdemel az a tény is, hogy a csapatoknál kialakították a kerékre szerelt raklapokat, amelyek segítségével a gépkocsik megakadásának ideje 4-5-szeresére lerövidül és kevés rakodóerőt igényel.

Az egységparancsnokok és a hadtáp szakemberek részére – a komplex gépesítés létrehozásával egyidőben – segédletet adtunk ki a rakodási munkák gépesítésére. Ebben a segédletben feltüntettük a különböző technikai eszközök jellemzőit, adatait, rajzokat, a működtetés és a biztonsági szabályokat stb.

Terveink valóra váltásában felhasználjuk a szocialista országok hadseregeinek cizirányú tapasztalatait is. Összességében elmondható, hogy a raktárainkban folyó rakodásgépesítési munkálataink – technológia, technikai eszközök stb. – megfelelnek a Varsói Szerződés tagállamai hadseregeiben elfogadott normatíváknak.

A rakodásgépesítés hadseregen belüli megvalósításának története elenyésző, de óriási dinamizmussal halad előre. Magától értetődő, hogy ez a folyamat korszerű technikát és jól képzett kádereket követel. A mi népgazdaságunk sikerei megkönnyítik e feladataink teljesítését.

A BN hadtáp szakemberei megtesznek minden tőlük függőt azért, hogy ennek a kérdésnek, a rakodásgépesítésnek minőségi és hatékony megoldása – egyik legfontosabb kötelességünk teljesítéséhez, a csapatok harckészültségének fokozásához járuljon hozzá.